

KOMITÉNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

18. juni 2015

Europa-Kommissionens forslag af 11. juni 2015 om gennemførelsesretsakt vedrørende interoperabilitets-rammeverket, i regi af Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 910/2014 af 23. juli 2014 om elektronisk identifikation og tillidstjenester.

1. Resumé

Den 23. juli 2014 blev Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 910/2014 af 23. juli 2014 om elektronisk identifikation og tillidstjenester vedtaget. I henhold til artikel 12, stk. 2, skal der indføres en interoperabilitetsramme med henblik på, at de nationale elektroniske identifikationsordninger, der anmeldes i henhold til forordningens artikel 9, stk. 1, kan være interoperable. Forordningens artikel 12, stykke 8 pålægger Kommissionen at vedtage en gennemførelsesretsakt vedrørende betingelserne for interoperabilitetsrammen. På den baggrund er Kommissionen den 11. juni 2015 fremkommet med 'Forslag til gennemførelsesretsakt vedrørende interoperabilitets-rammeverket'.

Forslaget har til formål at fastlægge de tekniske og operationelle krav for interoperabilitetsrammen, der skal gøre det muligt at skabe interoperabilitet og dermed kunne udveksle de elektroniske identifikationsordninger, som medlemslandene anmelder til Kommissionen. Forslaget skal til afstemning den 23.-24. juni 2015 i den af Kommissionen nedsatte komité.

Det vurderes, at forslaget er i overensstemmelse med forordningens formål. Forslaget vurderes ikke at indeholde økonomiske aspekter udover, hvad der hidrører fra forordningen. En vedtagelse af forslaget har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslaget vurderes på sigt at medføre administrative lettelser for erhvervslivet. En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark. Regeringen agter at stemme for en foreslået ændring af betragtning 3 i forslaget. Hvis denne ændring ikke vedtages, agter regeringen at stemme imod forslag til retsakt.

2. Baggrund

Forslaget har hjemmel i artikel 12, stk. 8 i Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) nr. 910/2014 af 23. juli 2014 om elektronisk identifikation og tillidstjenester til brug for elektronisk transaktioner på det indre marked og ophævelse af direktiv 1999/93/EF.

3. Formål og indhold

Kommissionen vil med nærværende forslag etablere en ramme for interoperabilitet, som styrker tilliden til elektroniske transaktioner på det indre marked ved at skabe et fælles grundlag for sikker elektronisk interaktion mellem borgere, virksomheder og offentlige myndigheder. Sigtet er at øge effektiviteten i de offentlige og private onlinetjenester, elektronisk forretningsførelse og elektronisk handel i Unionen.

Kommissionen gennemfører med forslaget betingelser for en ensartet europæisk ramme for interoperabilitet. Herigennem vil borgere og virksomheder kunne autentificeres over for offentlige tjenester ved grænseoverskridende brug af de elektroniske identifikationsmidler, der benyttes i medlemsstaterne. Interoperabilitet skal i denne sammenhæng forstås som et digitalt systems evne til at blive sammenkoblet og udveksle informationer med et andet digitalt system.

Betingelserne i forslaget vedrører tekniske og operationelle krav for udveksling af informationer vedrørende elektronisk identifikation mellem etablerede nationale gateways, der kan kommunikere med hinanden. De elementer som berøres i forslaget er:

- Tekniske krav relateret til sikringsniveauer og 'mapping' af nationale sikringsniveauer for elektroniske identifikationsordninger, der anmeldes til Kommissionen
- De tekniske krav til interoperabilitet, herunder krav til nationale gateways og krav til syntaks og tekniske meddelelsesformater, baseret på anerkendte standarder
- Minimum dataset, der unikt repræsenterer en fysisk eller juridisk person og skal leveres i forbindelse med anvendelse af elektroniske identifikationsmidler på tværs af grænser
- Administration af information om sikkerhed og metadata, herunder datasikkerhed og privacy
- Konfliktløsning

De tekniske krav relateret til sikringsniveauer

Kravene fremgår af Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakt vedrørende fastlæggelse af minimum tekniske specifikationer, standarder og procedurer vedrørende sikringsniveauer: lav, betydelig og høj. Forslaget indeholder en beskrivelse af karakteristika for hver af de tre sikringsniveauer lav, betydelig og høj. Hvert medlemsland skal i forbindelse

med anmeldelse af sin elektroniske identifikations ordning angive hvilket sikringsniveau ordningen opfylder. For nærmere information se komiténotat vedrørende sikringsniveauer.

De tekniske krav til interoperabilitet

Der er her tale om de krav, der stilles til medlemslandenes nationale gateways til udveksling elektroniske identifikationsordninger.

- et elektronisk identifikationsmiddel fra en elektronisk identifikationsordning anmeldt til Kommissionen skal via de nationale gateways kunne autentificeres af offentlige tjenester i et andet medlemsland.
- en national gateway skal kunne skelne mellem offentlige og private tjenester
- et medlemslands implementering af de tekniske krav skal ikke påføre de øvrige medlemslande uproportionale tekniske krav eller omkostninger
- der kun må benyttes anerkendte meddelelsesformater, hvor den benyttede syntaks giver mulighed for behandling af oplysninger om minimum dataset og sikringsniveau for det elektroniske identifikationsmiddel
- der kan differentieres mellem offentlige og private tjenester
- der er tilstrækkelig fleksibilitet til at inkludere yderligere attributter relateret til identifikation af fysiske og juridiske personer.

Minimum dataset

Forslagets annekst definerer et obligatorisk minimum dataset for henholdsvis fysiske og juridiske personer, som skal leveres af et elektronisk identifikationsmiddel, ligesom der angives en række attributdata, som kan leveres på frivillig basis.

Sikkerhed

Forslaget stiller krav til, at

- De nationale gateways skal anvende de bedst mulige tekniske løsninger og best practice for at sikre fortrolighed og integritet i transmission af data mellem nationale gateways.

De nationale gateways skal drives af leverandører, der lever op til kravene i ISO27001 eller tilsvarende.

Konfliktløsning

Forslaget indebærer, at

- Uoverensstemmelser om rammeværket for interoperabilitet så vidt muligt løses gennem forhandling

- Der, såfremt en løsning ikke kan opnås gennem forhandling, gives beslutningskompetence til *The Cooperation Network* (et samarbejdsorgan bestående af medlemsstater) som etableres i overensstemmelse med artikel 12 i gennemførelsesretsakt 2015/296.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet.

Regeringen vurderer, at retsakten er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da fastsættelse af standarder og specifikationer for fælleseuropæiske elektroniske offentlige tjenester ikke kan gennemføres af medlemsstaterne hver for sig.

6. Gældende dansk ret

Der er ingen regulering på området.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes, ikke at have økonomiske konsekvenser.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Kommissionens forslag vurderes på sigt at medføre administrative lettelser for erhvervslivet.

En øget anvendelse af elektroniske identifikationsmidler vil muliggøre reduktion i de administrative byrder ved kommunikation med offentlige myndigheder, herunder offentlige myndigheder i udlandet.

Beskyttelsesniveauet

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Forslaget er sendt i høring hos Specialudvalget for Konkurrenceevne-, Vækst- og Forbrugerforhold med høringsfrist d. 16. juni 2015.

KL støtter overordnet set forslaget, men forudsætter samtidig, at staten varetager hovedansvaret for danske interesser i forhold til dette initiativ. Herunder, at der sker en koordinering mellem Erhvervs- og Vækstministeriet og Digitaliseringsstyrelsen i forhold til både NemID og EESSI

initiativet. Samt det forventes, at en implementering af et europæisk e-ID vil pågå uden omkostninger for kommunerne.

KL påpeger desuden, at der er en række mangler i den foreliggende formulering fra Kommissionen. F.eks. så er krav til arkivering af login baseret på e-ID ikke omtalt. Duration, dvs. hvor længe en loginregistrering vil blive opbevaret på en resolver, er heller ikke defineret.

Finansrådet ser positivt på Kommissionens tiltag for at forankre et højt sikkerhedsniveau for anvendelse af eID'er på tværs af medlemsstaterne og bemærker, at nok er bankerne ikke direkte omfattet af de nye regler om identifikation og gensidig anerkendelse af eID'er, men forventer, at disse vil have en afledt effekt på den fælles NemID identifikations-/sikkerhedsløsning.

Finansrådet vil gerne bemærke vigtigheden af, at der i det fremadrettede arbejde på EU-plan med implementering af eIDAS-forordningen fortsat er fokus på et overordnet sikkerhedsformat og ikke absolutte tekniske forhold. Det kan risikere at begrænse og forsinke udviklingen og brugen af nye teknologier i arbejdet med såvel næste generation NemID som andre fremtidige identitetsløsninger.

Samtidig ser Finansrådet positivt på, at der fra offentlig side sikres et nationalt samarbejde på tværs af den offentlige og private sektor med henblik på at skabe rammer for tillid til digitale identiteter samt digitale identitetstjenester, herunder en fællesoffentlig indsats for at skabe standardiserede sikringsniveauer for tildeling og administration af digitale identiteter.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Under forhandlingerne har der vist sig at være flere holdninger til betragtning 3 i forslaget. Betragtning 3 fastslår, at i de situationer hvor en medlemsstat skal levere software til brug for autentifikation, som skal udføres af en anden medlemsstats nationale gateway, er der flere parter involveret i at udføre autentifikationen.

Af hensyn til ansvarsbestemmelsen i forordningens artikel 11 om erstatningsansvar for udførelse af autentifikationsproceduren, ønsker en række medlemslande at få formuleringen af betragtning 3 ændret eller alternativt at stemme imod den samlede retsakt.

Udfaldet af afstemningen vil alene have effekt såfremt der samles et simpelt flertal imod gennemførelsen af retsakten i sin nuværende form. Skulle dette ske forventes der alene at blive foretaget ændringer i betragtning 3.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er overordnet set positiv over for Kommissionens beslutningsforslag.

Regeringen støtter Kommissionens intention om, at fremme anvendeligheden af elektroniske identifikationsordninger og elektroniske signaturer på tværs af EU's medlemsstater, og finder det hensigtsmæssigt at udvide lovgivningens virkefelt. Regeringen støtter implementeringen af en teknisk model, der kan binde de nationale infrastrukturer sammen med henblik på at sikre investeringer i de nationale infrastrukturer.

Regeringen er dog skeptisk i forhold til ansvarsplaceringen når tredjepartssoftware skal operere på nationale gateways, hvorfor Regeringen agter at stemme for en ændring af betragtning 3 eller alternativt at stemme imod forslaget.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg er senest den 29. november 2013 blevet orienteret om forslag til forordning om elektronisk identifikation og tillidstjenester ved opdateret samlenotat.